

KURJER WARSZAWSKI.

ROK PIĘDZIESIĄTY SIÓDMY.

Prenumerata „Kurjera War.”
wynosi w Warszawie rocznie
rs. 4 kop. 80, półrocznie rs. 2 k. 40,
kwartalnie rs. 1 k. 20, miesięcznie
kop. 40, za odosobienie do domów do-
płaca się kop. 5.
Numer pojedynczy w Kan-
torze Redakcji kop. 5.
Redakcja otwarta od 11tej
rano do 2giej po południu.

Dziś: S. Romana Opata.
Jutro: S. Albina Biskupa.
Piątek: S. Helezy Cesarzowej W.
Sobota: S. Kunegundy Cesarzowej.

Wschód słońca o godzinie 6 m. 51
Zachód „ „ 5 m. 3

Długość dnia godzin 10 m. 44
Przybyło „ „ 3 m. 5

Adres Redakcji Kurjera Warszawskiego: PLAC TEATRALNY Nr 5 d. W. L. Zabłockiej.

Na Prowincji i w Cesar-
stwie wynosi rocznie rubli 8
(w temmieści się opłata pocztowa
za przesyłkę rs. 1 kopiejek 98,
oraz za opakowanie i ekspedycję
rs. 1 kopiejek 80).
Prenumerata przyjmuje się rocz-
nie, półrocznie i kwartalnie.
Rękopisma nadsyłane do
Redakcji nie zwracają się.

Niedziela: S. Kazimierza Królewicza.
Poniedziałek: SS. Teofila B. i Fryderyka.
Wtorek: SS. Wiktora i Wiktoryna MM.
Środa: Tomasz z Akwinu W.

— W dniu wczorajszym zebrało się liczne grono
pobożnych na pasyjne Nabożeństwo do kościoła Ś-go
Franciszka Serafickiego, które odbywało się przy wy-
stawieniu Najświętszego Sakramentu, z kazaniem
i procesją. Na zakończenie udzielonem zostało obe-
cznym błogosławieństwo Najświętszym Sakramentem.

— W dniu jutrzejszym odbędzie się także Nabo-
żeństwo w kościele katedralnym i metropolitalnym
Ś-go Jana, w czasie którego słowo Boże wygłosi JX.
Ruszkiewicz, regens seminarjum duchownego.

— W dniu jutrzejszym (tę, jako w pierwszy czwartek
nowego miesiąca, oraz w następne trzy dni (piątek,
sobotę i niedzielę), jako również pierwsze w nowo roz-
poczętym miesiącu, odbywać się będą w kościele Opie-
ki Ś-go Józefa wprost ulicy Królewskiej uroczyste
dopółudniowe Nabożeństwa z wystawieniem Naj-
świętszego Sakramentu, a nadto w ostatnim dniu, to
jest w niedzielę, z kazaniem i procesją.

— W kościele zaś katedralnym i metropolitalnym od-
będzie się jutro o godzinie 9 tej z rana solenna Woty-
wa, z wystawieniem Najświętszego Sakramentu, zwana
Cybavit.

Jutro także przypada doroczna uroczystość Ś-go
Baldzimiera, patrona kowali, którego ołtarz zdo-
bił kościół S-tej Anny na Krakowskim Przedmie-
ściu obok Wystawy Sztuk Pięknych, to też Świątynia
rzeczona obchodzi jego pamiątkę solenną Wotywa, któ-
ra jednakże odbędzie się dopiero w przyszłą niedzielę
o godzinie 10-tej z rana w obec członków zgromadze-
nia tak majstrów jak i czeladzi kowalskich.

— W dniu jutrzejszym, to jest dnia 1-go marca ja-
ko w rocznicę wprowadzenia Obrazu Najświętszej Ma-
rji Panny Różańcowej do kościoła Ś-go Józefa, na
Krakowskim Przedmieściu (obok skweru), odprawio-
ną zostanie uroczysta Wotywa przed tymże Obrazem,
o godzinie 7 1/2 z rana, na którą Senior wszystkich
wiernych uprzejmie zaprasza.

— Najjaśniejszy Pan, 21-go Stycznia r. b., na poświad-
czenie Ministra Finansów, o odznaczającej się gorliwości
w służbie i szczególnych pracach, niżej poszczególnionych
osób, Najmilszościwie raczył udzielić, stosownie do opinji Ko-
mitetu Ministrów, następujące ordery:
Św. Anny klasy 2-ej: pomocnikowi zarządzającego komo-

ra celną warszawską, Terechowowi; sprawującemu obowiązki
referenta oddziału finansów Królestwa Polskiego Chabieli-
skiemu; radeom dworu: zostającym przy oddziale finansów
Królestwa Polskiego, komisarzom ekonomicznym 1-szej klasy
Rogojskiemu i Zarkowskiemu, kasjerowi głównemu banku
polskiego Owczarskiemu.

Św. Anny klasy 3-ej, asesorem kolegialnym: zostającemu
przy oddziale finansów Królestwa Polskiego, komisarzowi
ekonomicznemu klasy 2-ej. Gwoździeckiemu; zostającemu przy
oddziale finansów Królestwa Polskiego, rewizorowi mierni-
czemu klasy 1-ej, sekretarzowi kolegialnemu Nikiewiczowi.

Św. Stanisława klasy 2-ej pełniącemu obowiązki starszego
pomocnika referenta oddziału finansów Królestwa Polskiego
Odnouszewskiemu, naczelnikowi wydziału izby skarbowej
warszawskiej Koronatorowi.

Św. Stanisława klasy 3-ej, radeom dworu: zostającemu
przy oddziale finansów Królestwa Polskiego, komisarzowi
ekonomicznemu klasy 1-ej Dąbrowskiemu; naczelnikowi wy-
działu sprawdzania listów zastawnych i kuponów w dyrekcji
główniej Towarzystwa kredytowego ziemskiego w Królestwie
Polskiem Moraczewskiemu, pomocnikowi kasjera gubernial-
nego warszawskiego Mirowskiemu; asesorem kolegialnym,
urzędnikiem banku polskiego: zarządzającemu urzędem loterii
przy banku Wodzińskiemu i naczelnikowi archiwum banku
Worytee; nadzorcę okręgowemu zarządu akcyjnego wars-
zawskiego i siedleckiego von-Rennenkampfiu, kasjerowi
głównemu dyrekcji głównej Towarzystwa kredytowego ziem-
skiego w Królestwie Polskiem Nizińskiemu; niemającym rang
urzędnikom banku polskiego: naczelnikowi wydziału Hertzowi
i naczelnikowi sekcji Zalewskiemu, urzędnikom dyrekcji głów-
nej Towarzystwa kredytowego ziemskiego w Królestwie Pol-
skiem: Cieleckiemu i Koźmińskiemu, tłumaczowi Michałow-
skiemu i drugiemu adjunktowi archiwum dyrekcji Borowiec-
kiemu. (Dz. W.)

— Przez rozkaz w wydziale Ministra Sprawiedliwości, z 30
stycznia r. b.

Mianowany został w instytucjach gubernialnych: spadły
z etatu, byli podpisarz zwiniełego sądu pokoju w Białym Grze-
gorz-Julian Toezyński—kandydatem do posad sądowych przy
prokuratorze sądu okręgowego siedleckiego.

Przyjęci zostali do służby: kandydat Cesarskiego uniwersy-
tetu moskiewskiego Zachwatowicz i student rzeczywisty Ce-
sarskiego uniwersytetu warszawskiego Stopezański—na kan-
dydatów do posad sądowych przy prokuratorach: Zachwatow-
wicz—izby sądowej warszawskiej i Stopezański—sądu okrę-
gowego kieleckiego.

Dozwolono nosić w dymisji mundur przywiązany do urzędu:
byłym: pisarzowi X departamentu Senatu Rządzącego, aseso-
rowi kolegialnemu Stasiulewskiemu; podpisarzowi i archiw-
ście trybunału handlowego w Warszawie Andrychewiczowi
i urzędnikowi do pisma w IX departamencie Senatu Rządzą-
cego, sekretarzowi kolegialnemu Chodkowskemu. (Dz. W.)

— We wsi Opacz-Wielka, gm. Pruszków, pow. Warszaw-
skim, pojawiła się na bydłe rogatem zaraza księgosuszowa,
na którą od 27 Stycznia (8 Lutego) do 4 (16) Lutego, z ogó-
łu była w tej miejscowości utrzymywana, w liczbie sztuk
52, zachorowało 4, upadło 2, zabito chorych 2, podejrzanych
9,—uśmierzoną zaś została ta zaraza we wsi Targówku, gm.
Brudno.

O czem Rząd Gubernialny Warszawski podaje do wia-
domości powszechnej, namieniając, że ze strony władz miej-
scowych przedsięwzięte zostały właściwe środki dla zapo-
bieżenia szerzeniu się zarazy. (Dz. W.)

KRONIKA LITERACKA.

—I. C.—Geografia należy do rzędu tych niezbe-
dnych umiejętności, których wysokiego znaczenia nie
potrzeba już dowodzić. Nie mówiąc o historii, która
bez geografji będzie zawsze czemś powietrznym, po-
trzeba jej dajesz czuć na każdym prawie kroku w ży-
ciu praktycznym, codziennym. Na nieszczęście, w na-
szym systemie edukacyjnym, geografia do niedawna
a nawet dziś jeszcze, mało jest zwykłe uwzględniana
przy wykładzie dziejów, i jest redukowaną do przed-
miotów podrzędnych, suchych i niemających nic wspól-
nego z życiem.

Nauczanie jej pospolicie kończy się w niższych kla-
sach, a sama metodyka geograficzna wiele pozostawia
do życzenia.

Za tem też i poszedł nawet brak w naszej literatu-
rze szkolnej podręczników, odpowiednio tę naukę tra-
kujących.

Kilka w ostatnich już czasach wydanych geografij
jak tłumaczone: Guthe, Dra Kluna i zapowiadane
jeszcze nowe (Réclus) świadczą o korzystnym, a bar-
dzo pożądanym w tym kierunku zwrocie.

Jeżeli zaznaczamy taki niedostatek podręczników
do geografji powszechnej, to prac specjalnie traktu-
jących geografję krajową, a stojących na wysokości
dzisiejszych wymagań, prawie zupełnie nie posiad-
amy. *)

*) Dawniejsze prace Balińskiego i Lipińskiego, Suro-
wieckiego, Świeckiego, Lelwela, Szyca i innych dziś są cen-
nemi tylko materiałami. Również samodzielne dopełnienie ge-
ografji słowiańszczyzny przy wydaniu Guthe, lubo stanowi
bardzo szacowny dla nauki przyczynek, jest tylko ogólnym
zarysem; inaczej też być nie mogło przy geografji.

KRONIKA TYGODNIOWA.

Dał nam tedy p. Wł. Okoński, autor „Niewinnych”,
a mimo to, pisarz istotnie wielkiego talentu, dał nam
też — nowy obrazek dramatyczny pod tyt.: „Pod-
danka”.

Intryga jest prosta. Niejaki p. Andrzej, potomek
Judaszów, którzy Chrystusa sprzedali, odziedziczył po
swojej siostrze wojewodzinie majątek i pannę Kazi-
mierę. Pieniążka ta była chłopkiem dziecięcym,
które wojewodzina, jako pewien rodzaj wezykatorji
przeciw nudom, do dworu swego przyjął i wychowa-
ła, jeżeli nie na „uczoną akuszerkę”, to przynajmniej
na dzisiejszą emancypatkę.

Panna Kazimiera była ładna, a p. Andrzej lubił
wznieść niewieści. Gdy więc plantatorowi temu ni-
kczemny sługus, Onufry herbu Poraj, doniósł o pod-
danki pochodzeniu dziewczycy, p. Andrzej dał jej do
wyboru: albo urząd czasowej kochanki, albo powrót
do siermięgi i niedoli nierozdzielnie z nią związa-
nych.

Kazimiera, — aczkolwiek w razie uległości pań-
skim zachciankom, mogła w nagrodę zostać żoną
szlachetki Onufrego i otrzymać posag, — odpycha
z pogardą propozycję Andrzeja. Na jej decyzję wpły-
nęła w pewnej części miłość dla innego szlachetki
Tadeusza Leszczyca, głównie jednak — żądzą wolno-
ści i poczucie kobiecego honoru. „Przeszłte niech
będą prochy wszystkich przeszłych pokoleń, które da-
ły panu nade mną prawo tyraństwa!” wykrzykuje dziwna
dziewica, tudzież noże czyścić — z wielką godnością.

Naręczony jej dowiedziałwszy się o pochodzeniu
Kazimierzy, z początku cfa się; następnie jednak wra-
ca i mieczem chce ją uwolnić. Lecz obrażona dzie-
wica przyjmuje go wyniosło, dając przytem do zrozu-

mienia, że świeżo wyczyszczony i „ostry” nóż (stoło-
wy), pewnie obroni jej godność, a jeżeli jakaś tam
szabelka. W trakcie rozmowy wbiega Andrzej i już...
już między nim a naręczonym poddanki, ma się od-
być pojedynek. gdy na szczęście... wtacza się pan
Rafał.

Ten Rafał nie jest wujaszkiem z Ameryki, ale oj-
cem Tadeusza przytem i pijaczną, co mu jednak nie
przeszkadza, a może nawet pomaga (w opinji autora),
pełnić funkcję posta. Ledwie wpadł między klójących
się, wnet zawiadamia ich, że „nie pozwoli” na emancy-
pację chłopów, którą właśnie ogłosili francuzi. De-
wiedziawszy się jednak o przedmiocie sporu między
synem i Andrzejem, — „pozwała” w następnej zaraz
chwili znieść poddaństwo i w charakterze organu wła-
dzy z ramienia rządu francuzkiego, odczytuje pierwszy
artykuł kodeksu, czy manifestu, na mocy którego
Kazimiera jest wolną.

Potem wszyscy, a więc niewyraźny Tadeusz i ni-
kczemny Onufry i gorszy od niego Andrzej, ruszają
na wojenkę. Zdaje się, że tylko nietrzeźwy Rafał
zostaje w domu; celem wprowadzenia w życie ustawy,
na którą „pozwała” i „niepozwała”.

Taki jest szkielet utworu dramatycznego, po który
utalentowany autor skoczył w odmet, aż na 65 lat
głęboki. Chciał prawdopodobnie wyszukać tam per-
łę, trafił jednak na garść błota i tę rzucił na głowy
swemu najbliższemu otoczeniu.

Kwestji bowiem nie ulega, że w epoce owej byli
i panowie Andrzej i Rafał i Onufrowie, — lecz obok
nich byli inni w znacznej większości. Dla czego autor
z grobu niepamięci wydobyl podobne indywidua, dla
czego między nimi umieścił dzisiejszą emancypat-
kę?... trudno zgadnąć. Gdyby autor w taki sposób
ilustrował historie wszystkich społeczeństw, wówczas
ci, którzy uwierzyliby jego natchnieniom, wyparliby
się niezawodnie nie tylko herbów, ale nawet ludzkie-
go swego pochodzenia i z prośbą o adoptację, udaliby

się do małp pierwszej lepszej menażerji, o ile natu-
ralnie oszczędziłby ich tradycje — talent szanownego
dramaturga.

Z tem wszystkiem autor „Poddanki” ma wielki,
bardzo wielki talent. Każdy jego frazes kipi ogniem
i płynie jeżeli nie wprost z serca, to przynajmniej
wprost z wątroby. Szkoda tylko, że dzielny ten umysł
uległ specjalnemu rodzajowi pesymizmu, okrutnej
chorobie, która równie dobrze nie oszczędza kanceli-
stów nie mogących doczekać się wyższej pensji lub
akcyjnych dozorców uwalnianych z posad dla dobra
służby, jak i ludzi inteligencji wyższej.

Lecz nie o autora nam chodzi w tej chwili, tylko
o Przegląd Tygodniowy, który pracę jego pomieścił.
Autor może mieć poglądy, jakie mu przypadają do
gustu i może je wypowiadać w najdogodniejszej dla
siebie formie. Z piśmem rzecz się ma nieco inaczej,
a osobliwie też z Przeglądem Tygodniowym.

Kiedy Litwos ogłosił w Gazecie Polskiej prześwie-
tne „Szkice Węgłem”, w których włóścianin otuma-
niony przez pisarza, dzięki niedołęztwu i obojętności
inteligencji wiejskiej, został zbrodniarzem, — wów-
czas Przegląd Tygodniowy zawołał:

— Cóż to za społeczeństwo zgubiło nam Li-
twos, jakim prawem obryzguje nas błotem?..

(Szkice te tymczasem były gorzką lecz konieczną
nauką dla obojętnych, dotknęły kwestji współczesnej
i w niejednym obudziły mogły drzemające poczucie obo-
wiązku. Inaczej rzecz się ma z „Poddanką”. Tam
bowiem nie dotyka się kwestji współczesnej, nie uczy
się nikogo i do niczego nie zachęca; tam gorzko po-
daje się dla tego tylko, że jest gorzką. Przy „Pod-
dankę” raczej godziłoby się wykrzyknąć:

— Cóż to za społeczeństwo i w jakim celu przed-
stawia nam p. Okoński?

Przegląd Tygodniowy nie uczynił jednak tego... Hal-
może czeka aż „Poddanka” ukaże się w odcitku lub
przynajmniej w odcinku innego piśma.

Pierwszą taką próbę, a przynajmniej należą, próbę bardzo udatną dał nam profesor Tatomir w swojej „Geografii Galicji“ (Lwów 1876 nakład Wilda — wydanie drugie). W pracy tej autor krytycznie zużytkował materiały dawniejsze jako też nowsze monografie, opisy, sprawozdania i statystyczne dane. Przeznaczając swą książkę na podręcznik dla szkół średnich, autor kłopotowany już był niejako pewnemi z góry zakreślonymi ramami, mimo to, pojmuje swój przedmiot rozlegle a traktując go dość wyczerpująco, w XIV rozdziałach swojej książki daje wszechstronny i dokładny obraz kraju.

Skreśliwszy przedewszystkiem geologiczną budowę ziemi (Galicji), warunki klimatyczne, hydrograficzne, orograficzne i w ogóle fizjografję kraju, wiele następnych kart poświęca etnologji krajowej, obszernie rysując rodowe a nawet typowe właściwości mieszkańców gór i dolin. Życie tyle sympatycznej góralszczyzny, fizyczną budowę ciała, ubiory, zwyczaje, zajęcia i upodobania aż do moralnych rysów charakteru, wad i przymiotów — wszystko tu potrącone.

W następnych rozdziałach jest mowa o płodach kraju, przemysle, handlu, oświacie, środkach komunikacyjnych, władzach państwowych, urządzeniach duchownych i społecznych.

Po skreśleniu szkicu dziejów kraju stanowiącego dzisiejszą Galicję, następuje podział administracyjny na powiaty, które przebiegając szczegółowo, zapisuje wybitniejsze miejscowości, godne uwagi czy to swoją historyczną przeszłością, czy też obecnym swym życiem, działalnością.

Zwracając jedynie uwagę szerszej publiczności na powyższą pracę, nie rozszerzamy się nad nią, w przekonaniu, iż sama z takową, co prędzej zapoznać się zechce. Pięćset egzemplarzy zakupionych przez sejm krajowy w celu większego rozpowszechnienia — daje jej również świetną rekomendację.

Niewątpliwie „Geografia Galicji“ prędko doczeka się nowej edycji, a w takim razie, byłoby bardzo pożądanem aby szanowny profesor zechciał więcej jeszcze uwzględnić statystyczne dane zarówno ogólnej produkcji krajowej, jako też poszczególnych miejscowości. Być może, że przez to książka straciłaby charakter ścisłego podręcznika, stałaby się jednak niezbędną w ręku każdego.

Drugą koniecznością jest dołączenie dokładnej mapy z kilku kart złożonej, t. j. oddzielnych kart spełniających: hydrograficznej, orograficznej i etnograficznej.

W ten sposób wykonana mappa wielce ułatwiłaby naukę, jaką być winna geografia krajowa.

Klechdy.

(L.) Jubileuszowe wydanie Klechdy Kł. Wł. Wójcickiego, tylko co opuściło prasę. — Taniść tej książki, sunku do formy bardzo ozdobnej i wykłintnej, przedewszystkiem zwraca na siebie uwagę. — Pokazuje, że u nas możnaby wydawać tanie książki, by każda publikacja rozchodziła się w znaczniejszej

ilości egzemplarzy. — Klechdy bardzo trafnie wybrano dla upamiętnienia ogółowi działalności zasłużonego męża. — Posiadają one wartość istotnego klejnotu literatury rodzinnej i są bardziej przystępne dla szerszego koła czytelników, aniżeli którykolwiek z zabytków przeszłości, odgrzebanych z pyłu zapomnienia przez niestrudzonego zbieracza i badacza.

Wójcicki zebrał jeźli nie wszystkie te podania, które wyobraźnia ludu przez pomrok stuleci na falach swych niosła, — to przynajmniej wielką ich mnogość, a zasługa w tem leży, że wyrzekł się tyle ponętnej w tym razie pomocniczej twórczości, że fantazji plebion odwiecznych pozostawił swobodny i samorodny kształt, że opowiadał marzenia dziecięcej ludzkości słowami starych bajarzy, tak dalece, że mikroskop uczonemu rozpatrując się w tych skarbach, z łatwością odróżni jaskrawe brzojski nadgangesowego świtu, od późniejszych świateł i cieni, które upiastowały Klechdę w pochodzie Arjów, ku smętnej nadniemeńskiej krainie. „Klechda indyjska i słowiańska — mówi J. T. Hodi w pięknej przedmowie do tego wydania — są to niby dwa portrety jednej matki, w mglistych cieniach przeszłości tonące, sercu jednak potomków przytomne.“ Hodi zwraca również uwagę, że tylko na naszej niwie klechda przechowała nieskazane cechy rodowe; u szczepów romańskich i germańskich trubadury średniowieczny i kultura chrześcijańska zatępiły pierwotne znamiona.

Wydawnictwo o którym mowa, poprzedza życiorys Wójcickiego, skreślony przez A. Pługa, wzmiankowaną już przedmowa Hodię i wiersz p. t. „Klechda“ W. Korotyńskiego. — Tekst ozdabia dziesięć ilustracji, składkowy owoc pracy i talentu Andriollego, Gersona, Kostrzewskiego, Pillatego i Witkiewicza. — Pomiedzy niemi trzy szkice Andriollego (Madej, Wyrwidab i Boiuta), oraz karta tytułowa Gersona, są wytworem bujnej, potężnej fantazji. — Na końcu dzieła pomieszczony został spis prenumeratorów, obejmujący 2150 nazwisk.

Na Morawie zmarła staruszka 108 letnia, Paulina Spitz, która przez całe życie nie miała w ustach lekarstwa. Przed czterema laty jeszcze jeździła ona do Prosnic, ażeby dać się fotografować. W tych

dniach z wieczora o zwyczajnej godzinie usnęła i zgasła wśród snu bez najmniejszego cierpienia, tak, że dopiero rano domownicy dowiedzieli się o jej zgonie. Najstarsza córka nieboszczki, z żyjących dzieci liczy lat 70; prawnuczka niedawno wyszła za mąż.

Przed dwoma laty na kongresie naturalistów w Londynie dr. Richardson, przedstawił projekt założenia wizerowego miasta pod względem warunków hygienicznych. Projekt ten uważano wówczas za utopję. Tymczasem, obecnie, plany miasta „Hygea“ już są gotowe, towarzystwo akcyjne zorganizowało się w całości i projekt dra Richardsons wchodzi w życie. „Hygea“ jak objaśniają plany, odpowie nie tylko warunkom hygienicznym, ale i obecnym estetycznym i umysłowym potrzebom. Nie zapomniano i o stronie moralnej, dla której szynki, restauracje i wszelkie podobne go rodzaju zakłady wygnane z miasta; kto zaś zechce zaspokoić za domem głód lub pragnienie, udawać się będzie do urządzonego w tym celu domu hotelowego, będącego pod ciągłym dozorem lekarza. Wedle planu na raz jeden będzie wystawionych 1600 domów obliczonych na 8000 mieszkańców. Domy oddzielać będą na pewnej przestrzeni ogródki; w miejsce ulic, — bulwary z których jeden nad brzegiem morza, pod dachem „Hygea“ założona będzie w hrabstwie Sussex.

Warszawskie Towarzystwo Dobroczynności, ma zaszczyt podać niniejszem do wiadomości publicznej rezultaty osiągniętych dochodów z balu danego w dniu 26 go stycznia (7 go lutego) w salonach Resursy Ku-pieckiej, oraz z wielkiej maskarady z tombolą w dniu 99 go stycznia (10 go lutego) b. r. w Ratuszu odbytej, a mianowicie:

Co do balu.
Za 561 biletów wejścia na salę i galerję rs. 1224.
Dar JW. Głównego Naczelnika kraju hr. Kotzebue rs. 100. — Inne nadatki rs. 129 kop. 12. — Procent od sprzedawanego wina rs. 19. — Dochód brutto wyniósł ogółem rs. 1472 kop. 12. — A że wydatki czyniły ogółem wyniosły rs. 207 kop. 79 1/2, pozostało przeto czystego dochodu rs. 1264 kop. 32 1/2.

Co do maskarady z tombolą.
Za 3,609 biletów wejścia po rs. 1 kop. 5 rs. 3 788 kop. 40. — Za 6 250 biletów na tombolę po kop. 15, rs. 937 kop. 50. — Dar JW. Głównego Naczelnika kraju hr. Kotzebue rs. 100. — Inne nadatki rs. 32 kop. 3. — Z restauracji i cukierni rs. 122 kop. 16. — Różne dochody rs. 13. — Dochód brutto wyniósł ogółem rs. 4,993 kop. 9. — A że wydatki czyniły ogółem rs. 1 072 kop. 89, pozostało zatem czystego dochodu rs. 3 920; — czyli razem, dochód czysty z balu i maskarady z tombolą, wyniósł rs. 5 184 kop. 52 1/2.

Przez komitet poczytuje sobie za miły obowiązek wynurzyć serdeczne podziękowanie Szanownym Paniom, które opieki nad balem podjęć się raczyły, oraz łaskawej publiczności zawsze gotowej i chętniej do poparcia usiłowań, dobro ubogich i sierot na celu mających. — Prezes Komitetu, Kazimierz Dobiecki.
Sekretarz, Michał Fijok.

Kronika zagraniczna.

× W tych dniach kapitan Boyton przybył do Rzymu, płynąc po Tybrze i wyszedł na brzeg w okolicy La Ripetta. Podróż jego z Orte do Rzymu trwała 40 godzin, w ciągu których zupełnie nie wychodził z wody, mimo dość niskiej onej temperatury. Wziąwszy na uwagę wiele nadzwyczajnych przeszkód, jakie podróżnik ten spotykał na tej przestrzeni, nie można nie podziwiać wielkiej odwagi znakomitego pływaka. W chwili wyjścia jego na brzeg w La Ripetta, a następnie w Ripa Grande lud zgromadził się tłumnie. Kapitan Boyton tak zręcznie odbywanymi podróżami najchętniej dowodzi praktyczności wynalezionego przez siebie przyrządu dla ratowania tonących.

× Na Morawie zmarła staruszka 108 letnia, Paulina Spitz, która przez całe życie nie miała w ustach lekarstwa. Przed czterema laty jeszcze jeździła ona do Prosnic, ażeby dać się fotografować. W tych

dla konsumentów, a za postrach dla producentów cielęciny. Na nieszczęście publiczność na kwestje podobne jest mało uważna, a lekarze i prawnicy przyjęli za zasadę: udzielać porad i opinij, tylko na wyraźne żądanie ściśle oznaczonego i odpowiedzialnego interesanta.

Dzięki temu systemowi, tysiące kwestyj dokuczliwych jak komary, mnoży się i rozwija bezkarnie. Publiczność milczy, specjaliści także milczą i tylko godni pożalowania dziennikarze suszą sobie głowę nad wynajdywaniem „kwestyj“ społecznych, ekonomicznych, pedagogicznych i Bóg nie wie jakich, które bez szkody dla cywilizacji mogły być konserwowane się i nadal w duchowych spiżarniach ich twórców.

Tymczasem, jak to zwykle bywa, jedno złe wyraża drugie, i niekarność w takim drobiazgu jak np. wydymanie cielęciny, zachęca do występków, czy tylko śmieśności grubszych, jaką między innemi jest np. wydymanie moralnej wartości ludzkiej.

Istnieje dajmy na to, indywiduum, duchowo nie większe od dziurawego laskowego orzecha i posiadające te tylko własności, że jeat miękkie i rozciągliwe jak guma elastyczna. Ponieważ indywiduum takie przekonało się już, że może przybierać wszelkie możliwe formy i wielkości, pragnie więc zostać największem.

Tu leży węzeł sytuacji. Wnet bowiem około jednostki gromadzi się kupka podobnych do niej i podobne mających pragnienia — poczynają wydymać się nawzajem. Każde z nich rośnie jak na drzewkach; dobry świat patrzy, dziwi się, a w końcu dochodzi do wniosku, że cechą wielkości duchowej jest rozciągliwość i giętkość.

Smutne przekonanie!

Gdy masz zatargi z podobnym pęcherzem, wówczas — na imię niebios! unikaj argumentów. Choć

dniach z wieczora o zwyczajnej godzinie usnęła i zgasła wśród snu bez najmniejszego cierpienia, tak, że dopiero rano domownicy dowiedzieli się o jej zgonie. Najstarsza córka nieboszczki, z żyjących dzieci liczy lat 70; prawnuczka niedawno wyszła za mąż.

Przed dwoma laty na kongresie naturalistów w Londynie dr. Richardson, przedstawił projekt założenia wizerowego miasta pod względem warunków hygienicznych. Projekt ten uważano wówczas za utopję. Tymczasem, obecnie, plany miasta „Hygea“ już są gotowe, towarzystwo akcyjne zorganizowało się w całości i projekt dra Richardsons wchodzi w życie. „Hygea“ jak objaśniają plany, odpowie nie tylko warunkom hygienicznym, ale i obecnym estetycznym i umysłowym potrzebom. Nie zapomniano i o stronie moralnej, dla której szynki, restauracje i wszelkie podobne go rodzaju zakłady wygnane z miasta; kto zaś zechce zaspokoić za domem głód lub pragnienie, udawać się będzie do urządzonego w tym celu domu hotelowego, będącego pod ciągłym dozorem lekarza. Wedle planu na raz jeden będzie wystawionych 1600 domów obliczonych na 8000 mieszkańców. Domy oddzielać będą na pewnej przestrzeni ogródki; w miejsce ulic, — bulwary z których jeden nad brzegiem morza, pod dachem „Hygea“ założona będzie w hrabstwie Sussex.

Warszawskie Towarzystwo Dobroczynności, ma zaszczyt podać niniejszem do wiadomości publicznej rezultaty osiągniętych dochodów z balu danego w dniu 26 go stycznia (7 go lutego) w salonach Resursy Ku-pieckiej, oraz z wielkiej maskarady z tombolą w dniu 99 go stycznia (10 go lutego) b. r. w Ratuszu odbytej, a mianowicie:

Co do balu.
Za 561 biletów wejścia na salę i galerję rs. 1224.
Dar JW. Głównego Naczelnika kraju hr. Kotzebue rs. 100. — Inne nadatki rs. 129 kop. 12. — Procent od sprzedawanego wina rs. 19. — Dochód brutto wyniósł ogółem rs. 1472 kop. 12. — A że wydatki czyniły ogółem wyniosły rs. 207 kop. 79 1/2, pozostało przeto czystego dochodu rs. 1264 kop. 32 1/2.

Co do maskarady z tombolą.
Za 3,609 biletów wejścia po rs. 1 kop. 5 rs. 3 788 kop. 40. — Za 6 250 biletów na tombolę po kop. 15, rs. 937 kop. 50. — Dar JW. Głównego Naczelnika kraju hr. Kotzebue rs. 100. — Inne nadatki rs. 32 kop. 3. — Z restauracji i cukierni rs. 122 kop. 16. — Różne dochody rs. 13. — Dochód brutto wyniósł ogółem rs. 4,993 kop. 9. — A że wydatki czyniły ogółem rs. 1 072 kop. 89, pozostało zatem czystego dochodu rs. 3 920; — czyli razem, dochód czysty z balu i maskarady z tombolą, wyniósł rs. 5 184 kop. 52 1/2.

Przez komitet poczytuje sobie za miły obowiązek wynurzyć serdeczne podziękowanie Szanownym Paniom, które opieki nad balem podjęć się raczyły, oraz łaskawej publiczności zawsze gotowej i chętniej do poparcia usiłowań, dobro ubogich i sierot na celu mających. — Prezes Komitetu, Kazimierz Dobiecki.
Sekretarz, Michał Fijok.

uderzysz go bowiem argumentem jak drągiem, drąg się zeslizgnie, pęcherz zostanie cały i jeszcze ryknie tak, że ludzi poprzestrasza. Jedyna rada — ukłuć go: wówczas bowiem krzyczy głosem nieludzkim, o uczciwości, o względach społecznych i moralnych, rozsiewa plotki i insynuacje zdolne zatruć najdroższą atmosferę. Jednocześnie też zmniejsza się.

Odbiegłem od przedmiotu. Jest to wina gadatliwości właściwej wszystkim zachodzącym w wiek podszły Wracam tedy do cielęciny.

W sprawie wydymania cielęciny rzeźnicy najmniej są winni, — więcej zaś publiczność, która chce mieć do czynienia z mięsem tłustem i hodowcy bydła, którzy go wcale nie tłucz na rzeź. Póki wół jest żywym, młodzieńcem — chodzi w jarzmie; gdy okalecte, albo zgrzybieje, wysyłają go do Warszawy, aby resztkami śmiertelnej łupiny swojej, podtrzymywał w ognisku kraju: przemysł, handel i sztuki wyzwolone.

Gdyby u nas tuczono było wyłącznie na rzeź, wówczas hodowcy — mieliby więcej pieniędzy, my więcej sił, choćby tylko do jedzenia, — w końcu zaś rozwinęłyby się nasze stosunki handlowe. Dziś już bowiem zawiazano w Toruniu spółkę dostawy mięsa do Francji; interes zatem gotowy, lecz my go podobno nie zrobimy. Wołów tuczonych nie mamy, tej troski suchotnicznych osobników wolego szczepu, których bez ostatniego zagłodzenia Warszawy za granicę wysłać nie można, nikt obcy nie kupi. Co francuzom po takich szczapach jakie się u nas wychowują? Chyba by jeden lub dwa okazy nabyli do gabine- tów zoologicznych, dla nauczania swej publiczności, że polskie woły, tylko nadprzyrodzonej mocy ducha zawdzięczają, możność odbywania pokuty doczesnej. Mdle ich ciało bowiem, żadnej do tego nie daje kwalifikacji.

Anglicy to mi lud! Mają oni cielęta, za które amatorowie kilka tysięcy rubli płacą. Ale bo też to i cie-

Zaćmienie Księżyca.

— Q — W jednym z almanachów magicznych, czy astrologicznych wyczytałem, iż rok 1877 będzie niezbyt szczęśliwy dla ziemi, z powodu dwóch swych siódemek, cyfr strasznie kabalistycznych.

Ze tak będzie, to nie ulega żadnej wątpliwości, jeśli nie wierzyć, to spytajcie nianiek i kucharek, a dostatecznie was upewnią.

Dotychczas jednak, oprócz sławnego węża morskiego, nie tak arcy okropnego nie pojawiło się na świecie, nawet zaćmienie księżyca udało się po dniu do tego stopnia pochmurnym, że już nie wąpiliśmy, iż stary a łysy kamrat naszej matki ziemi robi takie fiasko ze swoim zamaskowaniem się, jak niektóre damy 10 go lutego 1877 r. o godzinie 11 minut 50 wieczorem, która swą maskaradę bez widzów odbyły.

Tymczasem, dzięki niewiem czemu, (może temu, że u izraelitów były wczoraj ostatki i maskarady) chmury rozwiały się, księżyc wdziewał swą maskę coram populo na jasnym przestworzu, a gwiazdy z nieba i obserwatorzy z ziemi śmiały się do niego swymi promiennymi oczkami.

Zaćmienie tedy wczorajsze odbyło się w zupełnym porządku. Czasami tylko chmury zasłaniały księżyc, ale nie na długo.

Najbardziej uderzał widzów miedziano-czerwony kolor zaćmionego księżyca, albowiem zdawałoby się, że jeżeli księżyc wejdzie w zupełną cień ziemi, to powinien być zupełnie niewidzialny.

Niektórzy więc na tej zasadzie, zaczęli powątpiewać o fakcie, że księżyc nie ma własnego światła i że świeci promieniami poży, zionemi od słońca, i przypuszczali, tak jak mniemali niektórzy dawniejsi astronomowie, że towarzyszy ziemi posiada własne światło brunatno-czerwone, które ginie pospolicie w potoku promieni słonecznych.

Ale mniemanie powyższe już dawno obalone zostało przez astronoma naszego Heweliusza, który zwrócił uwagę na to, że zdarzają się także zaćmienia, podczas których światło księżyca zupełnie znika i nie widać na niebie.

Prawdopodobnie ów blask czerwony, który tak dziwi każdego, ztąd pochodzi, że pewna część promieni słonecznych, załamawszy się w atmosferze ziemskiej, ogołocona przez nią z promieni błękitnych, a więc posiadająca tylko żółte i czerwone, pada na księżyc i tak słownie go barwi.

Słuchając rozmów prowadzonych na ulicach przez ludzi przypatrujących się zaćmieniu, głównie ludzi prostych, bez żadnego wykształcenia, można się było przekonać, że wiadomość o naturalnym trybie zjawisk niebieskich, coraz głębiej w masę przenika. Rozmawiano o dziwnym świetle czerwonym, porównywano księżyc zaćmiony do pączka, jakiś nawet doróżkarz — humorysta, dziękował Bogu, że dał nam tak duży pączek, na który jednak wolno w poście tylko patrzeć — rozpytywano się jaka jest przyczyna zjawiska i w jaki

lata: tłuste, muskularne, dobre i tak umyślowo rozwinęte, że mogłyby polemki *Wieku* z przyjemnością czytywać, gdyby je redagowano w nieco dostępniejszym dla nich żargonie.

I znowu doczekaliśmy się epoki tajania śniegu, odczytów i generalnych posiedzeń różnych spółek, które dają możność wypowiedzenia oracyi à la Demostenes na starym maśle, oracyi tak długich, że początek ich potyka się na Placu Bankowym, a koniec ginie gdzieś w okolicach gmachu Dobroczyńności. Prezesi tych instytucji rokrocznie nie mogą powstrzymać się od uznania działalności członków zarządu. Członkowie zarządu także rokrocznie nie mogą zatać wylewność wdzięczności za ekstra obywatelskie poświęcenie prezesów. Pieczętowała o dobro ogólne opozycja nie może powściągnąć się od oponowania zarządowi i sobie samej, — a wreszcie zgromadzeni, zarówno śpiący jak i czuwający, nie przeniesliby tego po sobie, aby nie wyrazić votum zaufania: prezesowi, zarządowi i opozycji, skutkiem czego wszyscy są zadowoleni, z wyjątkiem chyba tych, którzy chcieli dostać prebendy, lecz ich nie dostali.

Stowarzyszenia znane są również w Anglii, Francji, Niemczech i reszcie ucywilizowanego świata, nie licząc Grójca i Wiskitek. Ta tylko jest różnica, że kiedy u nas cyfra stowarzyszeń nie przechodzi dwudziestu, gdzie indziej liczą się one na tysiące i że kiedy u nas stowarzyszenia poprzestają na oponowaniu lub wzajemnem uznawaniu swoich zasług, tam robią oszczędności. Nie szukając daleko, pewne orleańskie stowarzyszenie podobne nieco do naszego Merkurego, pozwalało członkom swoim (jeszcze przed kilkudziesięciu laty) oszczędzać rocznie:

na opale — 57%
na żywności — 38%
na odzieży — 34%.

sposób astronomowie mogą je przepowiadać, ale nie słyszeliśmy żeby kto uważał je za przepowiednię wojny, głodu lub innej klęski.

Jestto prawdopodobnie skutek wpływu państwa na służbę, a służba na swych znajomych. Ale zapewne tylko Warszawa doszła do tego stopnia cywilizacji. Na prowincji prawdopodobnie jeszcze kołatają się po głowach rozmaite przesady średniowieczne. Warto by więc rozpowszechnić pomiędzy ludem „Naukę o świecie“ Anczyca, która ważną na tem polu może oddać usługę społeczeństwu.

Po jedenastej z wieczora wszystko się skończyło i księżyc świecił w najlepsze na rozpogodzonym widnokręgu.

I zdawało się, że mu raźniej po odbytej próbie, nigdy bowiem światło jego nie ukazało się weseliszem, jak w owej chwili.

Bogdajby wszystkie zaćmienia (a jest ich niekiedy nie mało na świecie) tak się kończyły. Przykra to rzecz cienie, ale przemijające na szczęście. A jakże wesoło potem, gdy światło powróci i rozraduje dusze doń tęskniące.

Astronomiczny opis wczorajszego zaćmienia, daliśmy już w Numerze 32, z dnia 10 go b. m.

KONCERT.

— B. — Nieodżałowany Laub piękną po sobie zostawił w naszej społecznej pamięci, przygotowawszy jej takich dwóch skrzydków jak panowie Barcewicz i Edward Kotek.

Głównego pierwszego oceniło już w swoim czasie pismo nasze; wczorajszy koncert pana Edwarda Kotka w sali Resursy Obywatelskiej, świetnie dopełnił to niedokładne jeszcze pojęcie, które powziąć można było o talencie młodego koncertanta, z wystąpienia jego na niedzielnym symfonicznym poranku.

Nie wiele wprawdzie publiczności przyszło po owe dokompletowanie wrażeń. Gdy idzie o kasę młodość jest plagą dla artysty; — ale młodość to szczęście, to dobrodziejstwo dla talentu, kiedy się talent tak pomysłnie jak w obu tych skrzydkach objawia.

Nie trzeba zresztą lekceważyć tej młodości, sprawa ona i w sztuce niespodzianki, które wiele dają do myślenia. Przychodzisz słuchać młodzieńca 20-sto letniego, widzisz na programie „czwarty koncert“ Vieuxtempa — i mówisz sobie: „już wiem, romantyzm, sentymentalizm, rozbijała fantazja, bezprzedmiotowe marzycielstwo.“ I myślisz się, bo zastałeś skupienie, spokój zdumiewający i uczucie tajone, trzymane na wodzy dziwną siłą, która jednocześnie rozwija panowanie nad techniką instrumentu i nad duchem artysty. Patrzysz na szczególny objaw: na owoc dojrzewający, gdy jednocześnie kwiat rozkwita.

„La jeunesse se recueille“ — można by te słowa zastosować do młodego pokolenia artystów, — i dobrze

robi, jeżeli w tem rozmyślaniu, w tem skupieniu, w tej pracy, gromadzi zasoby uczucia, któreby nie na jedną chwilę, lecz na całe życie wystarczyć mogły.

Po tym względem o pana Kotka obawiać się nie trzeba. Smyczek jego umie imponować surową powagą i klasycznym spokojem w „Ciaccone“ Bacha, ale posłuchajcie do jakiej głębi sięga w *andante religioso* koncertu Vieuxtempa; jaki dzielny jest i zamasysty w marsowym finale, jakie tęskne westchnienia wydobywa w „Serenadzie“ Czajkowskiego, jak lekko igra ze sнопami iskrów w „Ronde des lutins“ Bacciniego! Wszystko to drga ujętione w tonie pełnym, okrągłym, silnym, gotowe na świat wybieć, ilekroć zechce artysta, który wie kiedy ma chcieć, i w tej właśnie świadomości tkwi jego i dzisiejszych młodych artystów siła.

Zdaje się, zaprawdę, że coraz bardziej zbliża się czas kiedy wykrzyknik „gdym młodość wiedziała, gdyby starość mogła“ stanie się pustym frazesem.

Taka technika jaką zdobył w 20 tym roku p. Kotek dowodzi, że młodość może bardzo wiele; sposób w jaki jest użyta świadczy, że wie, iż życia, ani uczucia eskontować nie trzeba, ale je kapitalizować należy.

Koncert wczorajszy rozpoczął się od „Drugiego kwartetu smyczkowego“ Czajkowskiego. Kompozycje profesora Konserwatorium moskiewskiego, coraz częściej ukazują się na programach, na co zasługują wielką oryginalnością pomysłów i kombinacji harmonicznych. W kwartecie rzeczonym, oryginalność przechodzi w dziwactwo i w zupełne lekceważenie formy: pozostaje jedna zaleta piękności melodji w *andante*, którą odznacza się również „Serenade melancolique.“

Panna Matuszyńska wdzięcznie odśpiewała pieśń Szopena „Żal“ (pierwszy motyw z Nektarnu B. min.). „Chanson bohème“ z op. Bizeta „Carmen“ wzięta była w zbyt szybkim tempie — wybór zaś arji „Saffo“ Bacciniego wydaje nam się mniej szczęśliwym.

W koncercie przyjął też udział zdolny pianista pan Pachulski, odegrałszy z elegancją „Cantique d'amour“ Liszta i Etiudę Raffa.

Z Towarzystwa Lekarskiego.

— g — Wczoraj w obec licznej grupy lekarzy i przyrodników, odbyło się posiedzenie biologiczne w Towarzystwie lekarskim Warszawskim.

Dr Dobrski odczytał sprawozdanie z czynności posiedzeń biologicznych za rok ubiegły, to jest za rok 1876, a którego widać, że przyrodnicy nasi tak owymi pracami, jak i rozprawami ustami najdowodniej wykazali, że pomieniona sekcja biologiczna, ma najzupełniejszą rację bytu, i że wiele pożytku może przynieść dla kraju i społeczeństwa naszego.

Następnie profesor Fudakowski w sposób jasny i ściśle naukowy, wykazał całą bezzasadność zarzutów, jakie mu zrobił Dr Markiewicz, autor dwóch li-

wyłaż. Każdy dla wielkiego celu pozwoliłby sobie głowę uciąć, zapominając niestety! że dotychczas nie mógł się zdobyć na regularne strzyżenie włosów. A życie tymczasem ucieka — kroplą po kropli, bez zwrócenia naszej uwagi.

Czy te poglądy szerokie, ta gonitwa za wielkimi niby ideałami, jest cechą wyższej cywilizacji, lub podniosłości ducha? Bajka! Z pod wielu owych poglądów szerokich, wyszczerza zęby zwykłe, barbarzyńskie lenistwo. Dzięki lub prostak nie zna się na delikatnych rysach, na słabych odcieniach barw i tonów, lecz odczuwa tylko rzeczy i zjawiska wielkie, nieociosane jeszcze z grubego.

W rezultacie, wypada robić drobne oszczędności wszelkimi siłami starać się o rozwój tych stowarzyszeń jakie mamy. Ale sposób? Jest i sposób. Trzeba się do nich zapisywać, trzeba uważnie roztrząsać ich działania, i wreszcie deptać zarządy po nogach, aby nigdy nie spoczywały na laurach około Nowego Roku zdobytych.

Myślę też, że byłoby rzeczą arcy pożądaną, aby spółki rzemieślnicze i stowarzyszenia spożywcze ogłaszały w pismach sprawozdania miesięczne, nie tylko dotyczące dochodów i wydatków, ale także operacji wywołujących jedne i drugie. Tym sposobem przypominaby się częściej ogółowi i dostarczałyby pożytecznego materiału do dyskusji.

Któżby i wówczas bronił zarządom chwalić prezesów, prezesom uznawać działalność zarządów, opozycji oponować, a stowarzyszeniom drzemać? Ta ostatnia nawet czynność, udawałaby im się lepiej i wygodniej, drzemałaby na własnych łóżkach, nie zaś na twardej krzeselkowej sali obradowej.

Bolesław Prus.

Weźmy cyfrę najmniejszą, 34%, i wyobraźmy sobie, że u nas coś podobnego zaprowadzićby można. Wówczas ten, kto dziś wydaje ra. 1 000 rocznie, wydawałby tylko ra. 660, a 340 rs. chował do kieszeni. Z resztek tych, po upływie lat dziesięciu, mógłby zebrać 3 400 rs., założyć dajmy na to, jakiś sklep galanterijny na placu Teatralnym i brać po rublu za to, co w okolicach Żelaznej Bramy złotówkę kosztuje.

I nie wartoż się stowarzyszać dla tak miłej perspektywy? Na nieszczęście, jesteśmy społeczeństwem niedojrzałym. Spółek mamy nie wiele, zdawałoby się więc, że członkowie ich powinni się dusić skutkiem natłoku, ale tak nie jest. Nasze spółki ledwie dyszą, a jeżeli nie pomarły dotychczas, to tylko z obawy, że nie byłoby im za co pogrzebu chrześcijańskiego wyprawiać.

I nie można tu nawet zarządów obwiniać. Merkury np. od roku ma zarząd wyborczy, a mimo to nie robi świątecznych interesów. Robiłby wówczas, gdyby się usposobienie ogólne zmieniło.

I tak. Nie ma u nas człowieka, któryby nie przyjął 3 400 rs. nawet oszczędzonych przez kogoś, a co ważniejsze, któryby nie potrafił ich wydać. Zebrać jednak sumę podobną umie nie wielu. Nic dziwnego, praca taka wymaga zachodów, trzeba bowiem umieć oszczędzać nie tylko na 100 rs. 34 ra., ale także na 1 rs. 34 kop., a na 10 groszach, niecałe 4 grosze. Gonić za tego rodzaju drobiazgami przez lat 10!... ach jakież to nudne.

My wszyscy jesteśmy ludźmi: „szerokich poglądów“, „niezmiernych poświęceń“, „wielkich działań.“ Każdemu łatwiej (we własnym przekonaniu) kierować państwem lub armiją, aniżeli jednokonną biedką. Każdy chętniej obserwuje to, co się na całym świecie dzieje, aniżeli własne obawie, z którego palce niekiedy

stów o tyfusie, pomieszczonych w *Gazecie Warszawskiej* — a mianowicie o rozprawach o kanalizacji i wpływie jej na śmiertelność — rozpraw, które w zeszłym roku były przedmiotem żywej dyskusji w Towarzystwie Lekarskiem. Na poparcie słuszności swych twierdzeń, prof. Fudekowsky odczytał całe oryginalne ustępy, z prac najznakomitszych uczonych, jak Virchow'a, Buchmanna i t. d.

Dr Weinberg odczytał swą pracę p. t.: „Badanie geologiczne gruntu miasta Warszawy, oraz wody zaskórnej i studziennej“.

Dla objaśnienia owej pracy, Dr. Weinberg wypracował mapy geologiczne miasta Warszawy, które zebrany członkiem pokazywał.

Z pracy tej pokazuje się, — co następuje:

Cała Warszawa jest pokryta pokładem nasypowym, rozmaitej wysokości w różnych miejscach. Pokład pomieniony, jako powstały z rozmaitych nieczystości jak śmieci, gruzu, błota i t. d. przesiąknięty jest materjami organicznymi, amoniakiem i kwasem azotnym — oto jest pierwsza przyczyna dla której woda nasza zaskórna i studzienna tak obfituje w materje organiczne, amoniak i kwas azotny. Przyczynę tę autor nazwał „publiczną“.

Z badań innych pokładów pokazuje się, że takowe tworzą pod Warszawą bardzo liczne i znaczne nierówności, zagięcia, dla tego też nie dziwne, że najczęściej dwie studnie pobliskie mają najróżnorodniejszą wodę pod względem składu chemicznego.

Autor badał wodę czerpaną z otworów świdrowych, wykonanych u nas w zeszłym roku i znalazł prawie wszędzie dość znaczne ilości amoniaku i kwasu azotnego. Przyczyną tego, jak już wzmiankowano powyżej, jest grunt nasypowy, przesiąknięty temi pierwiastkami.

Druga przyczyna niedobroci wody w naszych studniach zależy od nas samych, t. j. od odpowiedniego urządzenia studni, od wyboru miejsca, od czystości jej utrzymania, od czystości podwórza i t. d. Dla tego tę przyczynę autor nazwał „prywatną“.

Oprócz tego autor przedstawił rezultat rozbiórów chemicznych zrobionych w 70 studniach — ulicy Granicznej, Niecałej, i t. d. Rozbiory te pokazały, że niezmierznie mało mamy studzien z dobrą wodą, do takich zaliczyć można: wodę w ogrodzie Saskim, w pałacu Skwarcowa, u hr. Krasieńskiego, u hr. Potockiego i t. d. Cała ulica Trębacka ma wodę obrzydliwą, pełną materji organicznych i żyłatek.

Zakończył autor swą pracę radą, aby właściciele studzien z dobrą wodą, nie zamykali ich na kłódki, jak to zwykle czynią, ale aby pozwalali używać tej wody innym okolicznym mieszkańcom.

Przez takie postępowanie robią nie tylko uczynek dobry i szlachetny, ale nawet i sobie pożytku przysporzą; gdyż faktem jest wiadomym, że im więcej ze studni czerpie się wody, tem woda staje się lepszą.

Wiadomości miejscowe.

— Nader ważną wiadomością dzielimy się dziś z naszymi czytelnikami. Jak wiadomo jeszcze w r. 1861 Michał Konarski obywatel guberni podolskiej zapisał testamentem na szkoły lub inne użyteczne zakłady w Królestwie Polskim dwa domy w Odessie. Towarzystwo Kredytowe Ziemskie, któremu testator powierzył administrację, sprzedało powyższe domy za 98 tysięcy rubli, która to suma do r. 1877 wzrosła do okazałej cyfry 175 tysięcy rubli. Wyznaczona specjalna komisja z kilku tutejszych dygnitarzy złożona, wypracowała projekt, który następnie kilka razy był jeszcze dopełniany przez kompetentnych. Obecnie sprawa ta na nowo poruszona została w wyższych sferach administracji i tym razem weszła podobno w stadium ostatecznego załatwienia. Z zapisu ś. p. Konarskiego ma powstać Szkoła rzemiosł odpowiednio do funduszów zorganizowana. — Nie potrzebuje my dodawać jak na dobie i ile pożądanym jest podobny zakład dla Warszawy, ogniska naszego rękodzielnictwa.

— W ciągu bieżącego tygodnia odbyć się jeszcze mają dwa ogólne zebrania. Jedno doroczne w Towarzystwie wzajemnego kredytu, termin którego przypada w piątek, drugie zaś w niedzielę, zgromadzenia giełdowego, które między innemi na tem zebraniu ma dopełnić wyborów do komitetu giełdowego.

— Jego Ekscellencja biskup rzymsko katolicki JX. Gintowt, administrator dyceezji Płockiej, wyjechał w dniu dzisiejszym z Warszawy.

— Dowiadujemy się, że jeden z tutejszych pomocników księgarskich krząta się około wydawnictwa wielce dla naszej społeczności pożądanego pod tytułem: „Świat popularny w naturze.“ Będzie to tłumaczenie podług ostatniego wydania niemieckiego „Naturwissenschaftliche Volksbücher von Bernstein.“

— Dziś o godzinie 8-iej wieczorem w sali Resursy Obywatelskiej odbędzie się koncert p. Józefa Wieniawskiego. — Bilety na poranek deklamacyjno-muzyczny p. Wincetego nie sprzedano są już do nabycia w mieszkaniu p. Rapackiego, przy ulicy Marszałkowskiej pod nr. 65, oraz w magazynie towarów galanteryjnych p. Golińskiego pod filarami teatralnymi.

— Z początkiem przyszłego miesiąca rozpoczyna się gruntowna restauracja gmachu Izby Kontrolnej Warszawskiej, na który to cel Rząd przeznaczył sumę 58000 rubli.

— Przypomina się członkom Towarzystwa Muzycznego, że jutro we czwartek od godziny 5-tej do 7-iej wieczorem kończy się składanie kartek wyborczych, na czterech członków Komitetu i 3-ch członków do delegacji rewizyjnej, — po godzinie zaś 7-iej nastąpi otwarcie skrzynek i obliczenie głosów.

— Za dwa tygodnie, to jest 13 marca r. b. rozpocznie się w Lombardzie miasta Warszawy sprzedaż przedmiotów zastawionych, a w swoim czasie nie wykupionych lub nie opłaconych.

— W numerze wczorajszym na stroniej trzeciej w pierwszym ustępie wiadomości miejscowych wkra- dła się winy zecera omyłka, która początkowo wiersze artykułiku pozbawiła treści. Podajemy tu cztery pierwsze wiersze w poprawniejszej formie: „Podana przez nas wiadomość o zamianie gwarancji metalicznej, na danej akcjom kolei nadwiślańskiej na kredytową (papierową) wymaga w pewnym stopniu sprostowania.“

— Skutkiem przejęć, o których donosiliśmy w jednym z ubiegłych numerów piśma naszego, Adelina Patti rozpoczęła już proces o separację z mężem. A nie można powiedzieć żeby diwa działała tu pod wpływem młodzieńczego uniesienia, liczy już bowiem trzydziestą siódmą wiosnę. Na szczęście, o wieku kobiet takich jak Adelina Patti, mówi się, że nie liczą, właściwie tyle lat ile mają w rzeczywistości tylko tyle ile się mieć wydają.

— W miejsce zapowiedzianej opery „Rigoletto“, wykonaną będzie dzisiaj w teatrze „A da“.

— Po noce wczorajszej, pogodnej, jasnej, a nawet dość ciepłej, nastął dziś ranek mroźny, chmurny. Śnieg pruszy, a suchy brak Warszawy znów się dziś zabieli. Powietrze w wysokim stopniu niezdrowe.

— Don Carlos podczas swego pobytu w Warszawie, zwiedził także starą naszą Fargę.

— W dniu 1-szym marca 1809 roku, przyszedł na świat boży, Fryderyk Szopen.

— Minnie Davies... *diva* kantorowiczów obozujących w Tivoli..., skacząca i śpiewająca w kostjumach z niezwyklej czyszczonością przykrawywanych, ma podobno zasmucić wkrótce Warszawę swoim wyjadem. Podobno wielbiciele płowej Albionu córy mają być w respcyzy i ztąd zwiększona konsumpcja piwa!

— „Ty mi każesz iść“... pod tym tytułem mieści się w ostatnim numerze *Gonca Teatralnego*, wdzięczny wiersz pióra p. Włodzimierza Zagórskiego, znanego w Galicji pod pseudonimem „Chochlik“ humorysty.

— Mówiono nam, że po abonamentowych przedstawieniach „Rigoletta“, artyści opery włoskiej wykonają „Jana z Leydy“.

— W mającej ukazać się w tych dniach na scenie operze „Rigoletto“, partję tytułową śpiewać będzie p. Bertolini, Manfreda p. Vincentelli, partję Gildy pani Levielli-Colonni, a Magdaleny panna Bianka Fiori.

— W Teatrze Rozmaitości wznowionym ma być obrazek dramatyczny w 1 nym akcie ze śpiewkami, Anczyca p. t.: „Flisacy“, z którego już dzisiaj odbyła się w tymże teatrze próba pamięciowa.

— Ks. Antoni Janczurowicz, proboszcz parafji Sędziszów, w powiecie Miechowskim, znany jako miłośnik pszczelnictwa, uzyskawszy st sowne od władzy pozwolenie, rozpoczął w swojej parafji bezpłatnie, teoretyczne i praktyczne wykłady hodowania pszczół, według metod Dzierżona, Nutta i innych najświeższych wskazówek. Posiadając znaczną pasiekę wśród miejscowości sprzyjającej tego rodzaju zakładowi, studiując nieprzerwanie nauki przyrodzone, m że najdogodniej przedsięwzięciu temu odpowiedzieć. Wielka to będzie i wcale niepowszednia dla tego kapłana zasługa, gdy staraniem swoim i nauką wskrzesi tę gałąź zaniedbanego u nas przemysłu rolniczego.

— Kuratorem szpitala starozakonnych w Warszawie zamianowany został, jak *Więć* donosi, p. Salomon Lewental.

— Znowu wstrętny przykład haniebniej owczarskiej praktyki, ciągle jeszcze u nas prowadzonej.

W osadzie Krzeszów, powiatu Biłgorajskiego, na żydowskim cmentarzu, znaleziono w dniu 15 go stycznia r. b. odkopane dwa groby; jeden Fajgi Glejzer, zmarłej dnia 24 go lipca 1875 r., drugi niedawno pogrzebanego dziecka.

W pierwszym grobie wcale ciała nie znaleziono, a w drugim tylko głowę dziecka.

Z dopełnionego przez policję poszukiwania, powzięto przekonanie, że czyn powyższy spełniony został przez włóścianina wsi Podolszynki A. B., zajmującego się pokątnym leczeniem.

A B., używał bowiem martwych ciał ludzkich do przygotowywanych przez siebie lekarstw.

— Słyszeliśmy, że za staraniem jednego z przedsiębiorców tutejszych w ciągu bieżącego roku ma stanąć nad brzegiem Wisły, w okolicach Solca nieopodal od wału ochronnego, wielki spichrz na zboże wraz z suszarnią. Dla transportujących ziarno, które często przy przewożeniu na tratwach ulega zamoknięciu, będzie to wielka dogodność.

— Pomiędzy Garwolinem a Warszawą, na szosie warszawskiej, urządzoną została stała komunikacja dla podróżnych; w tym celu kursują pięcio-osobowe bryczki kryte, własnością poczmistrza będące.

— Że naszekiwanie chodników flizowych, bez żadnych środków ostrożności, może czasami spowodować skutki bardzo smutne, dowodzi fakt, którego byliśmy niedawno, jak wczoraj, w godzinach porannych świadkami.

Krakowskiem-Przedmieściem, koło kościoła Ś-go Krzyża, siedł poważny jegomość średniego wzrostu w ciemnych okularach. Nagle w miejscu gdzie naszekują obecnie flizy, kawałeczek granitu odskakuje z pod dłuta i uderza w okulary tak silnie, że te spadają na ziemię.

Gdyby ów pan nie nosił okularów, oko jego otrzymałoby na pewno dobrą pamiątkę zapalczywości stróżowskiej.

— Złożyli w Redakcji *Kurjera Warszawskiego* Bezimiennie rz. 1 na wypis dla ucznia.

Pani Gr. po kop. 25 na światło przed kościół Ś-go Krzyża i Ś-go Antoniego, i kop. 25 dla biednych do uznania Redakcji.

— Czwarty odczyt w Sali Ratuszowej na dochód *Osad Rolnych* odbędzie się we czwartek dnia 1 marca r. b. o godzinie 6 tej po południu. Wykładać będzie p. Sygurd Wiśniowski w dalszym ciągu „O kolonizacji na drugiej półkuli ziemi.“ Bilety nabywać można w księgarni Gebethnera i Wolffa, oraz przy wejściu na godzinę przed rozpoczęciem prelekcji.

Z chwilą rozpoczęcia odczytu, sala zamknięta zostanie, — a spóźniający się wpuszczeni nie będą.

— Drugi odczyt na rzecz Tow. Dobroczynności odbędzie się dnia 2 marca w piątek o godz. 7½ wieczorem w głównej sali Ratuszowej.

Doktor J. Wszebor będzie mówił „O śnie i jego znaczeniu.“ Treść odczytu następująca: Wstęp. Po-wszeczność snu w przyrodzie żywej. Trudność badania snu. Wszystkie czynności ustroju odbywają się w przerwach. Sen jest wypoczynkiem mózgu. Ciało we śnie musi być zewsząd podparte. Nieruchomość we śnie i ruchy bezwiedne. Ustanie możliwości przyjmowania wrażeń zewnętrznych. Zmysły czuwają. Czynności odżywiania nie ustają. Dusza podczas snu czuwać może. Najnowsza teoria snu Preyera. Czem jest znużenie mózgu i czem jego wypoczynek. Kolejność snu i czuwania. Marzenia senne. Zmora. Sen lutaniczny. Przebudzenie. Trwanie snu. Zakończenie. Bilety sprzedają księgarnie: Gebethnera i Wolffa oraz G. Sennewalda po cenie kop. 50, 30, 25 i 15.

NEKROLOGJA

† Pojutrze, jako w przeddzień bolesnej drugiej rocznicy śmierci ś. p. Estelli z Stupnickich *Netto*, w kościele Ś-go Anny na Krakowskiem-Przedmieściu, obok Towarzystwa Zachęty Sztuk Pięknych, odprawionem zostanie o godzinie 10-tej z rana żałobne Nabożeństwo, za spokój jej enotliwej duszy, na które w smutku pozostali mąż wraz z dziećmi, Krewnych, Przyjaciół i Znajomych zaprasza.

† Jutro, we czwartek, jako w wigilję imienia ś. p. Heleny Pawlikowskiej, w kościele Ś-go Józefa Oblubieńca, przy Krakowskiem-Przedmieściu, o godzinie 10-tej z rana, odprawionem będzie za jej duszę, żałobne Nabożeństwo, na które ciężką boleścią dotknięta matka zmarłej, Krewnych, Przyjaciół i Życzliwych zaprasza.

† Jutro, to jest we czwartek, dnia 1-go marca r. b., jako w pierwszą bolesną rocznicę skonu ś. p. Antoniego Kłopotowskiego, oficera b. wojsk polskich, następnie komisarza ekonomicznego, b. Komisji Rządowej Przychodów i Skarbu

emeryta, w kościele Ś-go Antoniego przy ulicy Senatorskiej o godzinie 10-tej z rana, odbywać się będzie żałobna Wotywa, na którą córka i zięć, Życzliwych pamięci zmarłego zapraszają. —3004—

† Dnia 1-go marca to jest we czwartek, jako w drugą bolesną rocznicę śmierci ś. p. Józefa Wierzbowskiej, odprowadzić będzie za spój jej duszy żałobna Wotywa w kościele Ś-go Krzyża o godzinie 8-iej z rana, przed Wielkim Ołtarzem, na którą córka zmarłej Krewnych, Przyjaciół i Znajomych zaprasza. —3059—

† Dnia 1-go marca we czwartek, o godzinie 9-tej rano, jako w siódmą bolesną rocznicę śmierci, odbędzie się żałobna Wotywa w kościele Ś-go Aleksandra za duszę ś. p. Ignacego Gryzbowskiego, b. majora, na które w ciężkim smutku strapiena wdowa zaprasza Krewnych i Przyjaciół. —3053—

† W sobotę, to jest dnia 3 marca, w dzień imienia ś. p. Kunegundy i Kazimierza Dądajewskich, obywateli, odbędzie się za dusze ich Nabożeństwo w kościele Ś-go Karola Boromeusza przy ulicy Chłodnej o godzinie 10-tej rano, na które zięć zaprasza Krewnych i Znajomych. —3063—

† W poniedziałek, to jest dnia 5 b. m. w kościele Ś-go Antoniego przy ulicy Senatorskiej, odprowadzić będą Wotywy żałobne: o godzinie 9-tej rano za duszę ś. p. Kazimierza Dobrzańskiego, b. urzędnika i obywatela, oraz o godzinie 10-tej za duszę ś. p. Kazimierza z Dobrzańskich Fechner, na które pozostała żona i matka uprzejmie zaprasza Krewnych, Przyjaciół i Znajomych. —2043—

† W dniu 27 lutego 1877 r., po długiej i ciężkiej chorobie przeniosł się do wieczności, przeżywszy lat 69, ś. p. Kaeper Wojczyński, b. Komisarz Leśny, b. Komisji Rządowej Przychodów i Skarbu, a obecnie Emeryt. Pozostała w nieutulonym żalu żona z synami, zaprasza Krewnych, Przyjaciół i Znajomych, na żałobne Nabożeństwo, w dniu 1 Marca r. b., to jest we czwartek, o godzinie 10-tej z rana, w kościele Ś-go Krzyża, oraz na wyprowadzenie zwłok w tymże dniu o godzinie 3-ciej po południu, z domu Nr 1560 przy ulicy Chmielnej, na cmentarz Powązkowski, odbyć się mające. —3101—

† Ś. p. Józef Szmiddecki, Obywatel miasta Warszawy, po długiej i ciężkiej chorobie, opatrzony ŚŚ. Sakramentami, zasnął w Bogu dnia 27 lutego r. b. w wieku lat 56. Osierocone dzieci zmarłego, zapraszają Krewnych, Przyjaciół i Znajomych, na żałobne Nabożeństwo, w kościele Ewangelicko-Augsburskim przy ulicy Królewskiej, w dniu 2 marca r. b., o godzinie 2 i pół po południu, to jest w piątek, odbyć się mające i na wyprowadzenie zwłok z tegoż kościoła, zaraz po Nabożeństwie, na cmentarz tegoż wyznania. —3101—

† Pozostała w nieutulonym żalu żona i rodzina po ś. p. Franciszku Kupiszeńskim, składa serdeczne podziękowania Wielmożnemu Księdzu Kanonikowi Hollak, Proboszczowi parafii Wszystkich Świętych, oraz całemu Duchowieństwu i Osobom, które raczyły uczestniczyć w oddaniu ostatniej posługi chrześcijańskiej i przeprowadzeniu zwłok zmarłego do grobu. —3089—

Wiadomości polityczne.

Telegramy wczorajsze z Zemlina dziwnie nie miłym dysonansem brzmieć muszą w uszach tych, którzy walczyli o już zaczęły w melodyjnego pokoju. Skupczyna serbska, wielka skupczyna, zwoływana tylko do spraw konstytucyjnych do rządów pokoju i wojny — rzeczywiście przedstawiciel narodu, podczas gdy mała jest więcej ciałem obradującym konwencjonalnie — ta wielka Skupczyna z 420 członków, zebrana ma być w większości swej nieprzebyłą dla pokoju z Turcją. Zwiększa deputowani okręgów pogranicznych, zniesionych przez wojnę, występują jako gorący rzędcy polityki wojennej i na około nich, niezawodnie zebrała się owa większość tak nie miłą niespodziankę przyjaciółom pokoju sprawiająca.

Posiedzenia miały być zagajone już w dniu onegdajszym zaraz po sprawdzeniu wyborów (sprawdzenie bardzo pobieżne ze względu na krótkość czasu). Zapowiadano osobiste wystąpienie księcia Milana z mową od tronu. Narady miały się odbywać przy drzwiach zamkniętych; zatem i z mowy tronowej, z rozpraw następnych poda telegraf to, co politycy uznają. Możemy jednak z góry powiedzieć, że dla samej przyzwoitości ks. Milan, układający się z Turcją o pokój, w przemówieniu swem do narodu, pokój nie — według tego jak silne będą i szczerze zalecenia książęce i w jakim kształcie przedstawia się w Skupczynie stosunki z mocarstwami zagranicznymi, oraz graniczne ze stosunkami temi nadzieje. Wpływ za graniczny zawsze będzie decydującym w zakresie polityki serbskiej.

Układ przedstawowczy w Stambule został już spłana zgadzający się na umówione warunki, a wysłanie granicy na Serbię: wpływ ten i o postanowieniu skupczyna do czasu dowód tak małej samodzielności że i na przyszłość żadnych postanowień z wewnętrznego władzą przekomania, z poczucia wewnętrznego wła-

stnych interesów spodziewać się nie należy. Sama zresztą istota tych pobudek w imię których Serbia przeciwko Turcji oręż podniosła, wyłącza możliwość kierowania się własnym tylko interesem: Serbowie naród młody i nie przeciwwilżony jeszcze, schwycili za oręż nie dla egoistycznych widoków ale dla dobra, braci słowiańskich. W podobnej sprawie ani do własnych tylko korzyści dążyć, ani na własnych tylko siłach polegać nie można. W normalnem zaś życiu politycznem, tak jedno jak i drugie jest prawem z pod którego bezkarnie wyłamywać się nie wolno.

Uspokojenie większości skupczyny, jeżeli tylko trwałem się okaże, będzie najlepszą wskazówką istnienia polityki wojennej, a tem s mem i zapowiedzią wojny. Polityka ta od października r. z. weszła, na widownię współczesnych dziejów Europy; może z niej zejść, ale dopóki nie zesła wszelkie objawy idei pokoju nie tylko papierowe, dziennikarskie, ale i rzeczywiste, dyplomatyczne i polityczne, z niedowierzaniem, przyjmować potrzeba, nigdy na nich nie polegając a zwłaszcza nie rozpatrując ich z osobna, lecz tylko w ścisłym wewnętrznym związku.

Z Petersburga zaprzeczają prawdziwości doniesienia wiedeńskie, które już na dzień dzisiejszy, 28 lutego, zapowiadały przekroczenie Prutu. Nie ma w tych doniesieniach ani jednego słowa prawdy. Istotnie, termin był prawdziwy po dziennikarsku oznaczonym; ale czyn sam do sfery nieprawdopodobieństw nie należy. Mowa z 10 listopada pozwala go przewidywać, pozwala wierzyć w wojnę jako w możliwość, której spełnienie się jeśli nie na dni to natychmiast przynajmniej oznaczać wolno, nie wpadając w grzech gorączkowości dziennikarskiej.

Najważniejszym momentem politycznym w obecnej chwili jest rokowanie pomiędzy Anglią i Rosją. To czy się ono; a przynajmniej w zeszłym tygodniu się toczyło niezawodnie. Treść obustronnych oświadczeń w tajemnicy trzymaną być musi; ale fakt wymienienia ich wzajemnego wątpliwości ulegać nie może. To co doniesiono o jednorocznym terminie zwłoki żądanym przez Anglię dla Turcji do wprowadzenia reform — nie zasługuje na wiarę.

Zaznaczyć tu wypada artykuł onegdajszej *Montags-Revue* półurzędowego organu wiedeńskiego o polityce pokojowej Niemiec i jej zadaniach ze względu na stosunek do Austrii, oraz na konserwatywne interesa obwarowane w zespole trójcesarskiem (Dreikaiserbünd).

TELEGRAMY.

Warszawa dnia 28 go Lutego.

London 27-go. — Izba lordów. Zapowiedziany wniosek lorda Stratheden został po przysługach dyskusji odrzucony. Grecy występują przeciw propozycji udzielenia rządowi wotum nieufności. Prowincje tureckie są niezdolne do rządzenia same sobą. Hr. Derby uwydatniał bezpożyteczność domagania się po stronie pojedynczych mocarstw deklaracji, iż pozostaną neutralne, tłumaczył dla czego kwestia reform zamieszana została do warunków pokoju, wyjaśniał znaczenie wyrażenia: „samorząd miejscowy lub administracyjny“ tudzież wyrazu „kontrola“, którą komisja międzynarodowa wykonywać miała, w końcu jeszcze raz uwydatnił, iż traktaty są jeszcze dla Anglii obowiązującymi.

London 27-go. — Izba gmin. Podsekretarz stanu w wydziale spraw zagranicznych Bourke, odpowiada Wolffowi, iż dotąd nie otrzymał żadnego potwierdzenia doniesionej już gazetom depeszy *Timesa* z Petersburga o demobilizacji. I hr. Szuwałów, poseł rosyjski w Londynie, do dziś po południu nie otrzymał żadnego podobnego doniesienia.

Budapeszt 27-go. — Nowo mianowany gabinet Tiszy przedstawił się w Izbie niższej i wyższej. Prezes ministerjum dał wyjaśnienia o przebiegu przesilenia ministerjalnego i oświadczył, że bierze na siebie odpowiedzialność za układy z Austrią. W Izbie poselskiej baron Sennyey, a w Izbie parów hr. Maylath, przedstawili powody dla których odrzucili propozycję utworzenia gabinetu, którą im Cesarz uczynił. Elaboryaty ugodowe zostaną niebawem Izbie przedstawione.

Zemlin 27-go. — Aresztowania z powodu zawichrzeń politycznych nie ustają, mówią, że już aresztowano 200 osób i że wydano z kraju pewną ilość agentów zagranicznych podobno narodowości węgierskich, natrafiono na ślad spisku skierowanego przeciw rządowi i księciu. Całą rzecz zresztą trzymają w wielkiej tajemnicy. Aresztowania odbywają się dotąd tylko w nocy.

Konstantynopol 26 go. — Jutro lub pojutrze nastąpi prawdopodobnie podpisanie protokołu zgody nastalo-nej w zasadzie. W protokół tym będzie wspomniane, iż pokój przywraca się na podstawę status quo zostaje zupełna amnestja a wojska tureckie we dwa dni po podpisaniu protokołu, Serbię opuszczają. Prócz tego ma-

być daną pisemna deklaracja co do rękopisów mę-ralnych.

Zemlin 27 go. — Komisja weryfikacyjna Skupczyny nie skończyła prac swoich do południa w dniu dzisiejszym. Z tego powodu ks. Milan dopiero jutro może tronową wypowie. Dotąd kentestowano tylko 3 wybory Kragujewaczu. Pomimo 2 1/2 godzinnej żywej dyskusji, do której wniósł się i minister spraw wewnętrznych, nie nastąpiło porozumienie. Postanowiono Skupczyźnie pozostawić decyzję w sprawie ważności lub nieważności tych wyborów.

We wszystkich kołach opozycji zamierzają wystąpić z interpellacją o obecnym stosunku Serbii do Rosji, czy Rosja zniewoliła Serbię do wojny czy nie, i czy nie lepiej będzie zaczekać z zawarciem pokoju aż do czasu gdy się rzecz rozstrzygnie czy Rosja wystąpi z akcją przeciw Porcie czy nie wystąpi. Również opozycja chce się domagać, żeby Rząd zdał Skupczyźnie rachunki z całego periodu trwania wojny. Sądzą tu powszechnie, iż Rząd odmówi udzielenia objaśnień na te kwestje i że Skupczyna zaraz zostanie zamknięta skoro tylko poweźmie uchwałę w kwestji pokoju lub wojny.

SZARADA.

Pierwsze toczy swe wody w powabów krainie,
Pierwsze trzecie w tej porze czyni prawie każdy;
Gdy dobre drugie trzecie chwytny ciekawie.
Całe są w litrackiej, utworów dziedzinie.
(Znaczenie zeszłej szarady *Osmęty*).

KORESPONDENCJE PRYWATNE.

— Masce z Tomboli. — Jeżeli to jest możebnem, to dotrzymaj słowa i daj się poznać, o co uprzejmie proszoną jesteś przez intrygowanego *Żabę*, w każdym jednak razie racz łaskawie w jakikolwiek sposób odpowiedzieć. —3054—

— Warszawski Komitet Giełdowy, podaje do wiadomości Członków Zgromadzenia Giełdowego, że stosownie do § 14 Ustawy Giełdowej z roku 1872, drugie w r. b. zebranie tegoż Zgromadzenia odbędzie się w dniu 20 lutego (4 marca) r. b., o godzinie 1-iej z południa w domu Warszawskiego Banku Handlowego przy ulicy hr. Berga.

Na posiedzeniu tem odczytane zostaną:

- 1) Raport o wydawanych przez Komitet Giełdowy rozporządzeniach handlu i przemysłu dotyczących.
- 2) Protokół o odbytej przez trzech Członków Zgromadzenia rewizji ksiąg rachunkowych, sprawozdania Komitetu z dochodów i wydatków za rok 1876 i funduszy Zgromadzenia Giełdowego. — Nadto
- 3) Przedstawiony będzie pod zatwierdzenie Zgromadzenia wniosek Komitetu co do przeniesienia do Warszawskiego Banku Dyskontowego funduszy Zgromadzenia, dotąd przechowywanych w Warsz. Towarzystwie Wzajemnego Kredytu.

4) Z powodu upłynienia trzyletniego terminu Urzędowania Starszego Meklera, stosownie do § 21 Ustawy odbędzie się wybór na lat trzy Starszego Meklera z pośród Meklerów Giełdowych.

Po bilety wejścia na wzmiankowane posiedzenie zechcą Członkowie Zgromadzenia zgłosić się wcześniej do Sekretarza Giełdy przy okazaniu temuż wykupionego na rok bieżący patentu Gildyjnego, oraz biletu na stałe uczęszczanie na Giełdę.

W końcu komitet przypomina, że stosownie do § 15 Ustawy wszyscy Członkowie Zgromadzenia obowiązani są znajdować się na posiedzeniu.

Droga Żelazna Warszawsko-Terespolska.

Wykaz ruchu i dochodu za m. Grudzień 1876 roku
1) Za przewóz 33,846 osób, rs. 43,736 kop: 58 1/2,
2) „ 1,094,601 pud: towar: rs. 86,007 kop: 00 1/2,
3) Dochody różne . . . rs. 764 kop: 57 1/2,
Razem rs. 130,508 kop: 16 1/2,

W m. grudniu 1875 r., dochód wynosił . . . rs. 151,664 kop: 87

Zatem w grudniu 1876 r. mniej o . . . rs. 21,156 kop: 70 1/2,

czyli o 13,95%.

Od 1 stycznia do 31 grudnia 1876 r. było dochodu . . . rs. 1,826,789 kop: 73

W tymże czasie 1875 roku, dochód wynosił . . . rs. 1,673,834 kop: 78 1/2,

Zatem w roku 1876, dochód powiększył się o . . . rs. 152,954 kop: 94 1/2,

czyli więcej o 8,37%.

(3—3) —2,176—

INSTYTUT LEZENIA,
SZKOŁA GIMNASTYKI I SZERMIERSTWA
Ulica Miodowa Nr 3.
Przyjmuje w odpowiednie kompleta. M. Olszewski.

SKLEP
z mieszkaniem, urządzeniem i obuwiem, ra-
zem lub oddzielnie, przy ulicy Długiej Nr 45,
wprost Nalewek.—Tamże sprzedaje się po-
cenach znizonych obuwie damskie i męskie.
—3055—1—3

Magistrat Miasta Warszawy.

Dnia 2 (14) Marca r. b. o godzinie 12 w południe, odbędzie się w sali posiedzeń Magistratu licytacja in minus przez opieczetowane deklaracje, na dostawę w roku 1877 10 sztuk ławek ogrodowych, od sumy rubli 1040.

Mający zamiar ubiegania się o takowe przedsiębiorstwo, złożą w czasie i miejscu wyżej oznaczonym, opieczetowane deklaracje napisane na papierze stemplowym ceny kop. 40, po wstąpieniu w wzorze zamieszczonego, wraz z kwitem Kasy Miejskiej, na złożone w tejże Kasie w ilości rubli 104 i na koszt ogłoszenia rubli 20.

Warunki i rysunek ławki, są do przejrzania w Wydziale Administracyjnym Magistratu, każdorazowo wyjąwszy dni świątecznych.

Wzór do deklaracji.

W skutek ogłoszenia z dnia ... podaję niniejszą deklarację, iż podejmuję się dostawie w roku 1877, 130 sztuk ławek ogrodowych, za sumę wynoszącą rubli 1040 (wypisać li-
terami) i odstępuję od takowej sumy procentów NN. (wypisać literami), poddając się wszel-
kim warunkom i obowiązkom w warunkach licytacyjnych zamieszczonym.

Kwit na złożone w Kasie Miejskiej wadium w ilości rubli 104 i na koszt ogłosze-
nia rubli 20, przy niniejszym załączam.

Stale moje zamieszkanie w N N, pisałem dnia N N,
(Podpisać wyraźnie imię i nazwisko).

— 2546 —

Magistrat miasta Warszawy.

Dnia 2 (14) Marca r. b. o godzinie 11 z rana odbędzie się w sali posiedzeń Magi-
stratu licytacja in minus przez opieczetowane deklaracje, na urządzenie zabaw ludowych
podczas Świąt Wielkanocnych w Warszawie, w ciągu lat trzech, to jest w 1878, 1879 i
1880 roku, od sumy anszlagowej rubli 530 rocznie.

Mający zamiar ubiegania się o takowe przedsiębiorstwo, złożą w czasie i miejscu wy-
znaczonym, opieczetowane deklaracje, napisane na papierze stemplowym ceny kop. 40,
po wstąpieniu w wzorze zamieszczonego wraz z kwitem Kasy Miejskiej, na złożone w tejże kasie
w ilości rs. 100 i na koszt ogłoszenia rs. 20.

Warunki i anszlag są do przejrzania w Wydziale Administracyjnym Magistratu ka-
żdorazowo wyjąwszy dni świątecznych.

Wzór do deklaracji.

W skutek ogłoszenia z dnia podaję niniejszą deklarację, iż podejmuję się urządzenia
zabaw ludowych podczas Świąt wielkanocnych w Warszawie, w ciągu lat trzech, to jest,
1878, 1879 i 1880 roku, na sumę anszlagową wynoszącą rubli 530 rocznie (wypisać li-
terami) i odstępuję od takowych cen procentów NN. (wypisać literami), poddając się wszelkim
warunkom i zstrzeżeniom w warunkach licytacyjnych zamieszczonym.

Kwit na złożone w Kasie Miejskiej wadium w ilości rs. 100 i na koszt ogłoszenia
rs. 20, przy niniejszym załączam.

Stale moje zamieszkanie w NN., pod Nr N., pisałem dnia N.
(Podpisać wyraźnie imię i nazwisko).

2-3 — 2547 —

OGŁOSZENIE

Warszawskiego Zarządu Okręgowego Intendenty, na dostawę potrzeb szpitalnych 2-giej klasy, mających być
zaliczonymi do składu ruchomości w Brześciu Litewskim, dla utworzenia osobnego zapasu.

Z powodu niepomyślnego rezultatu, osiągniętego na licytacji w dniu 7 Lutego r. b.
w Radzie Warszawskiego Wojennego Okręgu odbytej, na dostawę rzeczy szpitalnych
2-giej klasy, potrzebnych do Składu Potrzeb Wojskowych w Brześciu Litewskim dla utwo-
rzenia osobnego zapasu, odbywać się będzie w Radzie Warszawskiego Wojennego Okręgu
w dniu **dwadziestym czwartym Lutego (ósmym Marca)** roku bieżącego, ponowna
licytacja w zupełności zgodna z ogłoszeniem Głównego Zarządu Intendenty,
zawartym w osobnym dodatku w Nrze 1 St. Petersburgskich Wiadomości z dnia 8 Stycz-
nia 1877 roku z tą tylko zmianą, iż termin dostawy wskazanych przedmiotów oznaczonym.
Należy wyszczególnione przedmioty, przygotować się mają w następującej ilości:

Dla oficerów

Mosiężne przedmioty:

Lichterzy mosiężnych	100 sztuk
Cynowe:	
Imbryków	100 "
Żelazne:	
Nożów z widełkami	100 par
Szczypców do świec	100 sztuk

Do użytku ogólnego

Z Miedzi:

Rądlów dwuwiałdrowych	8 sztuk
Rądlów jednowiądrowych	8 "
Rądlów półwiałdrowych	128 "
Rądlów jednogarnkowych	8 "
Dzbanów	128 "
Imbryków jednowiądrowych	8 "

Z Cyny:

Noeników okrągłych	295 sztuk
Imbryków do użytku przy bandażowaniu	30 "

Z żelaza:

Arszynów	15 sztuk
Wag średnich	128 "
Do tych pudówków czugunnych rozdzielnych	8 "
Widel dużych do wyjmowania mięsa z kotła	15 "
Nożów z widełkami	278 par
Nożów kuchennych	143 sztuk
Patelni	135 "
Umywalni z miedziami	150 "
Siekier dla robotników	30 "
Warząchwi dużych	10 "
Szczypców do świec	233 "
Pilników trójkątnych do apteki	8 "
Pił do pilowania drewna	8 "
Wiader	120 "
Kotłów trzywiałdrowych	240 "
Warząchwi do szumowania	120 "

Z Częgunu:

Kotłów ósmowiądrowych	8 sztuk
-----------------------	---------

Przedmioty dla cyrulika:

Brzytwy	60 sztuk
Grzebieni większych	33 "
Grzebieni większych rogowych	30 "
Nożyczek	30 "

1-3

— 3085 —

WYROBY PONCZOSZNICZE Z WARSZAWSKIEJ FABRYKI

Królewska Nr 23.

znajdują się we wszelkich gatunkach, tylko w Składzie Nici, ulica Hr. Berga
i róg Mazowieckiej Nr 11, gdzie przyjmują się obstalunki i nadrobki.

Tamże objaśnienia o Maszynach do Ponczoch bez szwów,
doświadczonych w korzystnym zarobkowaniu.

Listy o objaśnienia z marką nadsyłać należy.

— 868—1—0

TEN KATE & Comp.

w Petersburgu, Newski Prospekt Nr 18.

Podaje się niniejszem do wiadomości Szanownych PP. Kupujących, iż cena **Cygar Ha-
wańskich** też sama pozostanie, pomimo to, że od Stycznia roku bieżącego, cło złotem się
opłaca. Cenniki na żądanie będą wysyłane.

1-2

— 3971 —

PO 15 Kopiejek

ZA FUNT

Powidel śliwkowych węgierskich

zwyczajnych. Za drugi wyższy gatunek świeżo otrzymanych po kop. 22 1/2, które jako
desserowe nieustępujące konfiturom do legumin, ciastek i placeków, poleca

Handel **Braci WRÓBEL**

Krakowskie-Przedmieście Nr 406, obok kościoła Ś-go Krzyża.

PP. Cukiernicy zechcą korzystać i nadsyłać po próby takowych.

1-6

— 3020 —

I W O N I C Z.

Wyroby chemiczne z wód Iwoniczkich otrzymywane do leczenia zimowych używane.

Podpisana Dyrekcja, ma zaszczyt donieść szanownym Panom Lekarzom i Szanownej
Publiczności, iż przygotowała znaczny zapas przetworów chemicznych z wód Iwoniczkich o-
trzymywanych, przyrządzonych wedle przepisów Komisji balneologicznej, głównie wedle prze-
pisów Dra Czernińskiego, Profesora chemii w Uniwersytecie Jagiellońskim, Dra Rości-
ńskiego, Profesora chemii w Uniwersytecie Lwowskim i Dra Lutostańskiego, a miano-
wicie:

Sól Iwonicka

przez wyparowanie wody otrzymywana.

Ług Iwonicki

**zawierający wszelkie skuteczne składniki C. 1230
(w ciepl. 10° R. 26,5° Baumego).**

Muł Iwonicki

do obkładów używany

Powyższe przetwory wysła Dyrekcja na zamówienie natychmiast w oryginalnych pa-
czkach, mieszczących nie mniej jak:

5 kilg. soli (kilg. po 2 fr.) za 10 fran. } w paczkach blaszanych.
5 litrów ługu (litr po 2 fr.) za 10 fran.
10 kilg. mułu (kilg. po 20 kr.) za 2 fr. w skrzynkach.

Broszury o Iwonicy, również opis sposobu użycia wyżej wzmiankowanych przetworów
razem z żądaniem franco i gratis.

Dyrekcja Zakładu Zdrojowego Kąpielowego

2-3

— 2664 —

Poczta: w Iwonicy.

NA CZASIE!!!

po 18 kopiejek

SER GAMBRINO na sztuki,

Dla wygody Szanownej Publiczności, postaraliśmy się uprzystępnąć i obniżyć ce-
nę sera pod nazwiskiem „Gambrino“, tak powszechnie lubianego i odtąd sprzedajemy
na pojedyncze sztuki, po kop. 18, na całe skrzynki (szuk 12 obejmujące), sztuka po
kop. 15.—Handel **Braci WRÓBEL**, obok kościoła Ś-go Krzyża, takowy poleca.

1-0

— 3019 —

O S O B A

z maszyną, uzdatniona w szyćciu bielizny i
krawiecczyni, życzy sobie umieścić się w do-
mu prywatnym lub magazynie, ulica Krzywe-
Koło Nr 10, na 3-m piętrze, na drzwiach
Nr 11.

— 3060—1—1

Do sprzedania:

Szafy sklepowe w dobrym stanie, na je-
sionowo malowane oraz **Dwa Magle an-
gielskie** w bardzo dobrym stanie. Ulica
Marszałkowska Nr 61, w Dystrybucji.

— 3061—1—1

Potrzebne są

P A N N Y

do krawiecczyni podręczne i do nauki, Nr
10 ulica Długa, na dole obok Farbiarni.

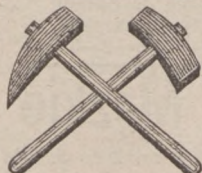
— 3033—1—1

Obrazy Olejne,

są do sprzedania po niskich cenach, między
temi jeden pędzla Franka, przedstawiający
Lutę, drugi Suchodolskiego, Mitkiewicza i in-
ne. Ulica Elekoralna Nr 35 domu, pierwsze
piętro pod Nrem 5, zastać można od 3 do 5
po południu.

— 3073—1—1

Drzewo Najtańsze w Warszawie.

Uskuteczniejszy znacznie zakup drzewa
suchego

Spółka Opalowa

w Składach swoich

- 1) Przy rogatce Jerozolimskiej;
- 2) Przy ulicy Tłomackiej Nr 3, rozpo-
częła sprzedaż drzewa, po cenach niższych z dostawą:

Szażeń kubiczny **sosnowego rs. 11 kop. 60.**

Szażeń kubiczny **brzoźowego rs. 13 kop. 60.**—Dostawa natychmiastowa,
szczepowe pod rachunkiem, rąbane pod zamknięciem.

Węgle kamienne korzec po **rs. 1**, lub po **kop. 70.**

3-6 — 2896 —

w przejeździe z Czystej ulicy na Nowy
Paczka, zawierającą ręczną kocię, w do
 Znalazca zechce złożyć u stróża. w do
 W-nej Brunwein, Senatorska Nr 25, za
 wiona nagrodą. —3074—1—1